

Poliisin suoritteiden maksullisuudesta vuonna 2021 annetun sisäministeriön asetuksen (1117/2021) 6 §:n muuttaminen; lausuntoyhteenvedo

1. Lausuntokierros

Sisäministeriön poliisiosasto käynnisti 18.2.2021 lausuntokierroksen koskien poliisin suoritteiden maksullisuudesta annetun sisäministeriön asetuksen 6 § 7 kohdan muuttamista. Muutoksessa ehdotettaisiin edellä mainitun asetuksen kohdan täsmentämistä siten, että poliisin antamasta virka-avusta lastensuojelulle ja sosiaalipäivystykselle ei perittäisi maksua muutosehdotuksen voimaantulon jälkeen. Lausuntoja pyydettiin Kuntaliitolta, Lapsiasianvaltuutetulta, Poliisihallitukselta, Sosiaali- ja terveysministeriöltä sekä Valtiovarainministeriöltä. Lausuntopyynnössä pyydettiin lausunnonantajia kiinnittämään huomiota lakiin eräiden poliisin virka-apukustannusten korvaamisesta (259/1956, jäljempänä vuoden 1956 laki). Lausuntopyynnössä nimettyjen tahojen lisäksi lausunnon antoivat maa- ja metsätalousministeriön ruokaosasto, ruokavirasto ja verohallinnon asiakkuusyksikkö.

Lausunnonantajat lausuvat lausuntokierroksella muutosesityksestä seuraavaa:

Kuntaliitto pitää hyvänä, että poliisin virka-avun maksullisuutta laajennetaan lastensuojeluasioihin ja sosiaalipäivystyksen asioihin. Kuntaliiton mukaan kiireellisiä sosiaalihuollon asioita, joihin liittyy tarve poliisin virka-avulle, hoidetaan muuallakin kuin sosiaalipäivystyksessä. Virka-avun tarvetta on myös päiväaikaan. Kuntaliitto kysyy johtaako muutos siihen, että virka-apuasioita tulevaisuudessa hoidetaan sosiaalipäivystyksen kautta, jotta virka-apu olisi maksutonta. Rajanveto sosiaalipäivystyksen ja muiden palvelujen välillä voi olla yksittäistapauksessa vaikeaa. Kuntaliiton näkemyksen mukaan selkeintä olisi säätää sosiaalihuollon asiakaslain 22 §:n¹ nojalla annettava virka-apu maksuttomaksi. Tällöin vältettäisiin vaikeat rajanvetotilanteet eikä voimavaroja kuluisi sen arvioimiseen onko kyseessä lastensuojeluun tai sosiaalipäivystykseen kuuluva asia.

Kuntaliitto esittää, että sosiaalihuollolle annettavan virka-avun lisäksi (ks. edellä sosiaalihuollon asiakaslain 22 §) myös terveydenhuollolle annettavan poliisin virka-avun tulisi olla maksutonta. Lisäksi kuntaliiton näkemyksen mukaan kunnan viranomaisen hoitaessa sille laissa säädettyä valvontatehtävää, poliisin virka-apu tulisi olla maksutonta. Kuntaliiton näkemyksen mukaan poliisin maksuasetukseen tulisikin lisätä, vastaavasti kuin hallintotuomioistuinten päätösten maksullisuudesta säädetään, että kunnan viranomaisen hoitaessa sille laissa säädettyä valvontatehtävää, poliisin virka-apu olisi maksutonta. Kunnissa laissa säädettyjä valvontatehtäviä tekevät muun muassa ympäristönsuojelun, rakennusvalvonnan, ympäristöterveydenhuollon, jätehuollon sekä pelastustoimen viranhaltijat. Kuntaliitto myös toteaa, että poliisin virka-apupyynnön käsittelyprosessin kesto on myös koettu ongelmana.

¹ Sosiaalihuollon asiakaslain 22 §:n mukaan sosiaalihuollon viranomaisella on oikeus saada laissa säädettyjen tehtäviensä suorittamiseksi tarpeellista virka-apua muilta viranomaisilta.

Lapsiasianvaltuutettu kannattaa ehdotettua muutosta. Virka-avun pyytämisen kynnystä madaltamalla varmistetaan osaltaan, että lapsen etu sekä lapsen oikeuksien sopimuksen mukaiset valtion velvollisuudet lapsen suojelemiseksi toteutuvat. Lapsiasianvaltuutettu viittaa myös YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja sen toteutumiseen. Lisäksi lapsiasianvaltuutettu toteaa, että virka-avun tosiasiallisen saatavuuden edellytyksenä on myös poliisin riittävien resurssien takaaminen, jotta virka-apua voidaan antaa tinkimättä poliisin lakisääteisten tehtävien suorittamisesta.

Maa- ja metsätalousministeriön ruokaosasto lausui omasta aloitteestaan, että poliisin antama virka-apu eläinsuojeluvalvonnan yhteydessä tulisi olla jatkossa maksutonta. Ruokaosasto tuo esiin vakavan huolensa siitä, miten poliisin virka-avun maksullisuus saattaa heikentää myös maa- ja metsätalousministeriön toimialueen viranomaisten toimintamahdollisuuksia valvontatilanteissa. Poliisin virka-avun maksullisuus saattaa vaikuttaa kielteisesti erityisesti eläinsuojeluvalvonnan toteuttamiseen. Poliisi on myös itse eläinsuojeluvalvoja ja saa myös virka-apua kunnan eläinlääkäriltä. Poliisin virka-avun kustannukset maksetaan eläinlääkintähuoltomomentille budjetoiduista varoista, josta korvataan muutkin eläinsuojeluvalvonnasta aiheutuvat kustannukset. Kuntien valvontaeläinlääkärit tekivät valtion toimeksiantotehtäviä vuonna 2020 yhteensä 64 htv:n verran ja suurin osa tästä työstä on eläinsuojeluvalvontaa. Eläinlääkintähuoltomomentille budjetoitu määräraha ei viime vuosina ole riittänyt eläinsuojeluvalvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Ruokaosasto yhtyy myös Ruokaviraston lausuntoon ja toivoo, että poliisin virka-avun maksuttomuuden laajennus ulotettaisiin jatkossa koskemaan myös elintarvikevalvonnan, eläintautivalvonnan ja kasvisektorin valvontaa.

Poliisihallituksen lausunnon mukaan poliisi antaa virka-apua silloin, kun virka-avun antamiselle on laissa säädetyt perusteet ja virka-avun pyytäjällä on arvioinut myös virka-avun saamiseen liittyvät kustannushyödyt oman toimintansa osalta. Virka-avun pyytäjän tulee arvioida aina erikseen virka-avun tarpeellisuutta myös kustannusten osalta, jolloin virka-apua pyydetäisiin vain silloin, kun virka-apu todella on tarpeellista. Virka-avun maksullisuutta ei voi kuitenkaan pitää virka-avun saamisen ennakkolisena esteenä, koska virka-apu laskutetaan aina jälkikäteen.

Poliisihallitus pitää ymmärrettävänä sisäministeriön tarkoitusta laajentaa maksuttoman virka-avun asiallista laajuutta lastensuojeluasioihin sekä sosiaalihuoltolain 29 §:ssä tarkoitettuihin sosiaalipäivystyksen asioihin. Poliisihallitus kuitenkin korostaa sitä, että maksuttomasta virka-avusta aiheutuneet kustannukset tulee kattaa poliisille, koska virka-avun maksullisuuden tarkoituksena on — *aiheuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti* — kattaa kustannukset siellä, missä viranomaisen suorite tuotetaan. Virka-aputehtäviä hoitavat poliisipartiot eivät ole virka-aputehtävien vuoksi käytettävissä varsinaisten poliisitehtävien hoitamiseen, vaan hoitavat käytännössä muille viranomaisille kuuluvia tehtäviä. Virka-apuun käytettävä poliisipartio on aina resurssi, jolla poliisi ei hoida poliisilain (872/2011) 1 luvun 1 §:ssä tai muualla laissa säädettyjä perustehtäviään, vaan tukee virka-avun pyytäjää tämän omalla tehtävällään tai asiallaan. Tämän vuoksi virka-aputehtävien muuttamisessa maksuttomaksi tulisi aina huomioida poliisille aiheutuvien resurssivaikutusten kattaminen muilla tavoin.

Poliisihallitus myös toteaa, ettei sosiaalihuollon viranomaiselle ole aina täysin selvää, mitä poliisin virka-apu on ja mitä toimenpiteitä poliisi voi virka-apuna virka-avun pyytäjälle antaa. Siksi eräänä toiminnallisena haasteena voi olla se, että virka-avun maksuttomuus laskee kynnystä pyytää virka-apua. Sitä voidaan pyytää myös tilanteissa, joissa se ei ole tosiasiallisesti tarpeellista tai edes välttämätöntä. Poliisitoiminnan ohjaamisen lisäksi sosiaalihuollon virka-apuasiat edellyttävät paikallista yhteistyötä poliisin ja sosiaalihuollon viranomaisen kanssa. Yhteistyöllä voidaan myös tunnistaa muut toimintamuodot kuin poliisin antama virka-apu. Näitä ovat tehtävien hoitaminen poliisin omina tehtävinä tai viranomaisten yhteistoiminta turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Poliisihallitus huomioi lausunnossaan lausuntopyynnön mukaisesti vuoden 1956 lain. Poliisihallitus toteaa, että poliisin suoritteiden maksullisuus perustuu valtion maksuperustelakiin (150/1992) ja poliisin suoritteiden maksullisuudesta vuosittain annettavaan sisäministeriön asetukseen. Poliisihallitus katsoo, että vaikka valtion maksuperustelaki on annettu eräiden poliisin virka-apukustannusten korvaamisesta annetun lain jälkeen, on valtion maksuperustelaki yleislakina ja lain 2 §:n 1 momentin vuoksi toissijainen laki erityislakeihin nähden. Poliisihallitus katsoo, että laki eräiden poliisin virka-apukustannusten korvaamisen korvausmekanismi ei ole poliisin toimintamenojen kattaminen poliisin kehyksestä vaan se, että poliisilaitos laskuttaisi aluetason viranomaista (laissa läänihallitus) tai suorittaisi kustannukset poliisilaitoksen omista menoista em. lain 3 §:n tilanteissa. Siten Poliisihallitus katsoo, että eräiden poliisin virka-apukustannusten korvaamisesta annettu laki on perusteiltaan vanhentunut eikä sitä voitaisi soveltaa nykyisin lainkaan.

Lisäksi Poliisihallitus toteaa, että em. vanha laki sisältää toiminnallisena lähtökohtana sen, että kunnalle tai kuntayhtymälle annettava virka-apu tulisi olla pyytäjälle maksutonta, jos virka-apu on henkilöön kohdistuva pakkotoimenpide. Olennaista on myös se, ettei sosiaalihuollon viranomaisen pyytämä virka-apu ole välittömästi henkilöön kohdistuvan pakkotoimenpiteen toteuttamista, vaan a) toiminnan turvaamista, b) esteiden poistamista

sekä c) kuljetusten turvaamista. Sen sijaan esimerkiksi mielenterveyslain (1116/1990) 31 §:n virka-avussa usein on kysymys pakkotoimenpiteen toteuttamisesta, minkä vuoksi onkin loogista, että mielenterveyslain mukainen virka-apu on maksutonta virka-apua.

Ruokavirasto esittää omasta aloitteestaan vakavan huolensa siitä, miten poliisin virka-avun maksullisuus saattaa heikentää Ruokaviraston toimialueen viranomaisten (mm. elintarvikeketjun viranomaiset eläinsuojeluvalvontaviranomaiset, kasvisektori) eli toimintamahdollisuuksia valvontatilanteissa. Poliisin antaman virka-avun maksullisuus voi johtaa siihen, että virka-apua ei pyydetä ja elintarvikevalvontaa jätetään jopa sen vuoksi tekemättä, koska valvontakäyntiin liittyy ilman poliisin virka-apua liian suuria turvallisuusriskejä tai sen onnistuminen ilman poliisin virka-apua on muuten mahdotonta. Ruokaviraston mukaan poliisin virka-avun maksullisuus ei tue VN:n periaatepäätöksen kansallisen harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian tavoiteta. Ruokavirasto pitää tärkeänä, että tässä yhteydessä tai mahdollisimman pian selvitetään maksullisuuden vaikutuksia viranomaistoimintaan sekä ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin lainsäädännön muuttamiseksi. Viranomaistoimintaa tulisi arvioida laajasti, ottaen huomioon elintarvikeketjun viranomaistoiminnan lisäksi myös muita valvontasektoreita. Poliisilta virka-avun antamisesta saamatta jäänyt osuus eli kustannukset, jotka virka-avun antamisesta aiheutuvat poliisille, tulisi korvata poliisille muulla tavoin.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä sitä, että turvataan virka-apu sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisille ja varmistetaan, että erityisen haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset, kuten lapset, saavat akuutissa tilanteessa tarvitsemansa tuen. Sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnonalan muissakin tehtävissä ja asiakas- ja potilastilanteissa, esimerkiksi ympäristöterveydenhuollossa ja terveydenhuollon päivystystehtävissä on poliisin virka-apua edellyttäviä tilanteita. Poliisin antaman virka-avun maksuttomuutta sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisille tulisiikin valmistella laajempaan kokonaisuuteen. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää hyvänä ratkaisuna sitä, että muutoksen myötä lastensuojelun ja sosiaalipäivystyksen käytännön toimijoiden ei tarvitse pohtia näiden usein vakavien ja kiireellisten toimien virka-avun kustannuksia ja ehdotetun muutoksen myötä poliisilta saamatta jäävä tuotokertymä, joka vastaa virka-avun tuottamisesta poliisille aiheutuvia kuluja korvattaisiin kohdennetulla valtionosuudella.

Sosiaali- ja terveysministeriö ehdottaa myös, että sisäministeriö arvioisi, että uudessa asetuksessa laajennettaisiin poliisin virka-avun maksuttomuutta koko sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Valtiovarainministeriö katsoo 19.3.2021, että ehdotettu muutos on valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentissa mainituilla sosiaalisilla perusteilla perusteltua. Virka-avun antaminen kuuluu poliisin lakisääteisiin tehtäviin (Poliisilaki 872/2011). Voimassa olevan asetuksen mukaisesti poliisin virka-apu lastensuojelu- ja sosiaalipäivystyksen tehtävissä on maksullinen suorite. Tosiasiallisesti poliisi ei ole kuitenkaan yleisesti perinyt maksuja virka-apua pyytäneiltä tahoilta, merkittävimpänä kunnilta. Poliisihallituksen tarkistetun ohjeistuksen (1.10.2020) myötä maksuja on kuitenkin ryhdytty perimään lokakuusta 2020 alkaen. Esityksen mukainen asetuksenmuutos ei muuta poliisin tehtäviä eikä tehtävien hoitamiseen varatun määrärahan mitoitusta. Asetusmuutoksen myötä poliisin saamat tulot vähenisivät verrattuna viime kuukausiin, koska poliisi on perinyt virka-avusta maksuja lokakuusta 2020 alkaen mutta pysyisivät muuttumattomana verrattuna ennen lokakuuta 2020 vallinneeseen tilanteeseen Valtiovarainministeriön lausunnossa kiinnitetään huomioita määrärahan siirron määrään eli siihen, että tapahtuisiko se arvion perusteella vuoden 2021 tulokertymästä vaiko viime vuoden kertymän perusteella ja viitataan rahoituksen siirron perusteisiin. Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta ei lisätty lokakuussa 2020, kun maksuja alettiin kerätä. Ehdotettu asetuksen muutos ja sen yhteydessä tehtäväksi esitetty valtionosuusvähennys lisäisi näin ollen kuntien taloudellista rasitetta viime vuoteen verrattuna, mutta sillä ei olisi muutosta lokakuun 2020 jälkeen vallinneeseen tilanteeseen.

VM toteaa, että asia pitäisi käsitellä raha-asiainvaliokunnan lisäksi kuntatalouden ja – hallinnon neuvottelukunnassa, koska ehdotuksen mukaisesti kunnille aiheutuvat menot vähenisivät poliisin virka-avun maksuttomuuden laajentamisen mukaisesti. Poliisin suoritteista annettu sisäministeriön asetus tulee käsitellä myös raha-asiainvaliokunnassa. VM tuo esille yleisenä huomiona, että poliisitoimen antaman virka-avun maksullisuutta tulisi tarkastella erikseen kokonaisuutena huomioiden myös sisäministeriön maksupolitiikkatyöryhmän selvityksessään (Sisäasiainhallinnon maksupolitiikasta, Sisäasiainministeriön julkaisu 25/2006) esittämät havainnot ja suositukset.

Verohallinnon asiakuusyksikkö esittää omasta aloitteesta, että poliisin antaman virka-avun maksuttomuutta laajennetaan tässä yhteydessä myös Verohallinnon kaikkeen toimintaan, jossa on tarve poliisin virka-avulle. Verohallinto pyytää kiinnittämään huomiota yleisellä tasolla poliisin virka-avun maksullisuuteen ja sen perusteisiin sekä siihen, millaisia vaikutuksia virka-avun maksullisuudella on

verovalvontaan ja harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan. Poliisin antaman virka-avun maksuttomuuden edellytyksiä olisi tarpeen arvioida laajemminkin eri viranomaisten kannalta, joko käynnissä olevan säädösvalmistelun yhteydessä tai myöhemmin. Poliisilta virka-avun antamisesta saamatta jäänyt osuus eli kustannukset, jotka virka-avun antamisesta aiheutuvat poliisille, tulisi korvata poliisille muulla tavoin. Poliisin antama virka-apu on poliisin suoritteiden maksullisuudesta annetun sisäministeriön asetuksen mukaisesti maksullista, eli kyseessä on omakustannearvon mukainen julkisoikeudellinen suorite. Vain silloin, jos Verohallinto on tehnyt asiasta tutkintapyyntöä, on poliisin tähän liittyvät suoritteet maksuttomia. Läheskään kaikissa Verohallinnon valvontatapauksissa, joissa on tarve virka-avulle, edellytykset tukintapyyntöä tekemiselle eivät täyty.

Useimmissa lausunnoissa oli useita esimerkkejä erilaisista virka-aputilanteista ja nostettiin esille se, että myös poliisille itselleen annetaan virka-apua.

2. Lisälausuntokierros

Oikeuskansleri totesi 13.4.2021 päivätyssä lausunnossaan, että lausuntopyynnön kohteena on ministeriön toimivaltaan kuuluvan asian oikeudellinen ja muu arviointi sekä sen perusteella tehtävät ministeriön päätökset. Oikeuskansleri ei ota niihin ennakkollisesti kantaa. Oikeuskansleri kehotti selvittämään valtion maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mahdollista sovellettavuutta esitettyyn tilanteeseen ja esittämään asiasta perustellun arvion kaavaillun asetuksen perustelumuiotissa. Asetuksen perustelumuiotissa on tarpeen tarkastella myös valtion maksuperustelain ja sen nojalla annettavan sääntelyn suhdetta mahdollisesti sovellettavaksi tulevaan ja sovellettavissa olevaan muuhun lainsäädäntöön. Lisäksi oikeuskansleri totesi, että Lausuntopyynnössä kuvatus sääntelytilanteen taustalla oleva henkilöryhmä, lastensuojelussa sijaishuollosta luvattomasti poistuneet tai kateissa olevat lapset, ja lapset, joiden saattaminen takaisin sijaishuoltoon vaatii erityisiä saattamista turvaavia järjestelyitä, ovat erityisen haavoittuvassa asemassa oleva henkilö-ryhmä. Viranomaistoiminnan maksullisuutta ja siitä tehtäviä poikkeuksia on perusteltua tarkastella myös siitä näkökulmasta, kuinka ne mahdollistavat tehokkaan viranomaistoiminnan erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden suojelemiseksi. Oikeuskansleri yhtyi sisäministeriön lausuntopyynnössään esitettyyn näkemykseen, että eräiden poliisin virka-apukustannusten korvaamisesta annettu laki (259/1956) on monin paikoin vanhentunut ja totesi, että se saattaa olla kauttaaltaan vanhentunut. Oikeuskansleri lausui, että sisäministeriön olisi perusteltua ryhtyä toimenpiteisiin, ettei muodollisesti voimassa olisi laintasaisia säädöksiä, jotka eivät vanhentuneisuutensa takia ole lainkaan sovellettavissa.

Valtiovarainministeriö viittaa 24.5.2021 päivätyssä lisälausunnossaan vuoden 2001 VM:n työryhmämuistioon, jossa on käyty läpi maksuperustelain soveltamista koskevia periaatteita (Valtiovarainministeriön hallinnonalan maksupolitiikasta – maksuperustelain soveltamisesta hallinnonalalla; valtiovarainministeriö työryhmämuistioita 8/2001). Lisälausunnossa viitataan myös sisäministeriössä valmisteltuun maksupolitiikkatyöryhmän muistioon (Sisäasiainhallinnon maksupolitiikasta; sisäasiainministeriön julkaisuja 25/2006, (s. 26-27)) usein eri lainauksin:

"Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua muille viranomaisille säädetään useissa oikeussäädöksissä. Kyseisiin oikeussäännöksiin ei kuitenkaan ole muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta sisällytetty toiminnan maksullisuuteen tai maksuttomuuteen liittyvää säännöstä. Virka-apu on säädetty maksuttomaksi vain muutamassa oikeussäännöksessä.

Poliisilaissa ei säädetä virka-avun maksullisuudesta tai maksuttomuudesta. Ainut poliisin virka-aputoimenpiteiden maksullisuuteen liittyvä lainsäätös on laki eräiden poliisin virka-apukustannusten korvaamisesta (259/1956). Kyseisessä laissa säädetään poliisin oikeudesta saada korvaus valtion varoista kunnalle, kunnalliselle laitokselle taikka yksityiselle huoltolaitokselle annetusta virka-avusta, jossa henkilöön kohdistetaan pakkotoimenpiteitä.

Keskeisin poliisin antaman virka-avun maksullisuutta koskeva säädös on poliisin maksuasetus. Sen mukaan poliisin virka-apu poliisihallinnon ulkopuolisille viranomaisille on maksullista, lukuun ottamatta tiettyjä poikkeuksia.

Poliisin antaman virka-avun maksullisuutta ei ole määritelty kokonaisvaltaisesti maksuperustelain voimaantulon jälkeen, kuten monen muun viranomaisen osalta on tehty. Viimeksi mainitun johdosta poliisin antaman virka-avun maksullisuuden määrittely on muodostunut epä johdonmukaiseksi. Laki eräiden poliisin virka-apukustannusten korvaamisesta on jo vanhentunut asiallisesti sekä teknisesti. Ongelmaksi on muodostunut myös, että virka-avun antamiseen velvoittavissa erityislakien säännöksissä ei pääsääntöisesti oteta kantaa toiminnan maksullisuuteen. Tietyissä tapauksissa

erityislakeihin taas yritetään sisällyttää jopa poliisia kuulematta säännöksiä, joiden mukaan virka-avun antaminen on maksutonta.

Poliisin virka-avun antamisen maksullisuuteen liittyvien säännösten epäselvyys ja vanhentuneisuus ovat myös johtaneet siihen, ettei poliisi ole juuri perinyt maksua jo nykyisin maksullista virka-aputehtävistä. Yhtenäisellä maksukäytännöllä voitaisiin käytännössä vaikuttaa poliisilta pyydetävän virka-avun määrään ja sillä olisi myös taloudellista merkitystä.

Yleisen tulkinnan mukaan virka-apu on julkisoikeudellista viranomaistoimintaa, johon maksuperustelakia ei sovelleta. Tämän vuoksi poliisin antaman virka-avun maksullisuus tulisi määritellä kokonaisvaltaisesti muulla tavoin. Virka-avun antaminen tulisi säätää esimerkiksi poliisilain 40 §:ään lisättävällä uudella säännöksellä lähtökohtaisesti maksulliseksi. Tästä voitaisiin säätää poikkeuksia erityislaeissa olevilla säännöksillä. Samassa yhteydessä tulisi kumota laki poliisin eräiden virka-apukustannusten korvaamisesta. Lyhytkestoinen virka-apu voisi olla edelleen maksutonta.”

Valtiovarainministeriö toteaa lausunnossaan, että mahdollisuutta periä virka-avusta maksuja maksuperustelain nojalla säädetyllä asetuksella voidaan pitää osittain tulkinnallisena kysymyksenä, koska laki sinänsä ei sisällä soveltamisalarajauksia. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan työryhmämuistiossa (sekä VM että SM) esitetyt kannanotot maksuperustelain soveltuvuudesta viranomaisten välisen virka-avun maksullisuuteen ovat kuitenkin edelleen perusteltuja. Poliisin tapauksessa erityispiirteenä on tosin se, että virka-apua voidaan lain mukaan antaa tietyissä tapauksissa myös yksityisen sektorin toimijoille, mitä ei välttämättä ole otettu huomioon aiemmissa arvioissa. Mahdollisuudesta periä poliisin virka-avusta maksuja on tästä huolimatta valtiovarainministeriön arvion mukaan kokonaisuutena perusteltua säätää erikseen lailla. Samalla on tarpeen muuttaa tai kumota poliisin eräiden virka-apukustannusten korvaamista koskeva vuodelta 1956 oleva laki (259/1956).

Valtiovarainministeriö puoltaa luonnoksessa ehdotettua määrärahasiirtoa siten, että muutoksen vaikutukset viranomaisten maksurasitukseen olisi perusteltua tarkistaa korvaamalla poliisille toimintamenomomentille 26.10.01 sen menettämä maksutulo ja vähentämällä vastaavasti kunnille muodostuva hyöty peruspalvelujen järjestämisen valtionosuusmomentilta 28.90.30. Siirron euromääräinen taso tulisi kuitenkin arvioida uudelleen siten, että arviossa huomioidaan viimeisimmät käytössä olevat toteumatiedot ko. virka-avusta.